

TENEN

25. årgang nr. 3 – februar 2015

INDTRYK FRA EN TUR TIL MODE&TEKSTIL USTILLING I DESIGNMUSEET - FOTODÉCOUPAGE - SE OGSÅ KALENDERBLADET

Indhold:

Sofapuder og fodskamler ...	side 3
Generalforsamling lørdag den 21. marts 2015	side 11
Formandens beretning for året 2014	side 12
Kvindernes Bygning i Niels Hemmingsensgade 10	side 14
Formand 1996-2001	side 16
Hæfte: Udvalgte mønstre fra Køng Fabrik	side 19
Bog: Konfirmation og konfirmationstøj	side 20
Postkort fra Domus Felix	side 22
Telefonliste for TENENs bestyrelse mv.	side 23
Bagsiden: Postkort fra Køng	side 24

QR-koden henviser til dette bladnummers side på Internet.

TENEN Dansk Tekstilhistorisk Forening

Formand: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55

Næstformand: Lone de Hemmer Egeberg, Teglgården 66 st.th, 3460 Birkerød,
telefon 45 81 05 05

Kasserer: Bent Bille, Søndergade 66, 5620 Glamsbjerg, telefon 64 72 15 65

REG.NR. 1551 GIROKONTO 1430130 • SWIFT-BIC: DABADKKK IBAN: DK23 3000 0001 4301 30

Medlemsskab tegnes hos kassereren. I 2014/2015 er prisen pr. år 250 kr.

Husstandsmedlemsskab koster 300 kr.

Medlemmer får tilsendt tidsskriftet TENEN.

TENEN – Danish Society for Textile History – Verein für Dänische Textilgeschichte

Tidsskriftet TENEN

Redaktion: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55,

ePost silke-annet@silke-annet.dk • Vibeke og Frits Lilbæk, telefon 26 60 28 40,

ePost vofl3450@gmail.com

Sats og billedbehandling: Frits Lilbæk • Digitaltryk: VesterKopi • ISSN: 0906-9526

Copyright © TENEN og forfatterne • 10.02.2015

TENEN udkommer fire gange om året – sidst i månederne august, november, februar og maj. Deadline for redaktionelt stof er seks uger for eller efter aftale med redaktionen.

Artikler og indlæg sendes til redaktionen

fx med ePost – eller evt. maskinskrevet med brevpost. Tekst og illustrationer adskilt.

Annoncepriser: 1/1 side: 525 kr. 1/2 side: 300 kr. 1/4 side: 185 kr. 1/8 side: 135 kr.

Ældre numre af TENEN kan købes ved henvendelse til foreningens kasserer
– så længe lager haves. Prisen er 65 kr.

Ændring af sendeadresse meddeles til kassereren.

Internet: <http://www.tenen-dk.tk/tenen>

Sofapuder og fodskamler ...

... i Jacob Michelsens Gård, Kolstrup i Aabenraa

Gårdens historie går tilbage til Aabenraas jordebog fra 1535, hvori der nævnes fire gårde i Kolstrup, som også optræder på Johannes Meiers kort fra 1641. I 1847 kom gården i slægten Michelsens eje – i dag er det kun stuehus, huggehus, ovnhaus med muret ovn samt den store have, der er bevaret.

Allerede i 1958 havde en af familiens døtre – Anne Helene Michelsen (1914-2006) åbnet køkkenet og dagligstuen for offentligheden, hvad der blev startskuddet for et lille egnsmuseum, der siden 1986 er blevet drevet som en del af Museum Sønderjylland – Kulturhistorie Aabenraa.

I dag er gården åben for publikum ved de traditionelle bageweekender, hvor der bages brød og andet godt i den gamle ovn. Der er lejlighed til at smage de friskbagte lækkerier enten i gårdens hyggelige stuer eller – når vejret tillader det – i den pragtfulde have.

Hvert år vises en mindre udstilling om livet på gården i de sidste århundreder. At valget i 2014 faldt på sofapuder og fodskamler skyldes først og fremmest de mange emner, der findes i stuerne men også, at der i skuffer og skabe findes talrige mønstre, påbegyndte arbejder og garnrester, der viser, at mange af tingene er fremstillet på gården.

Vi blev meget motiveret for at arbejde videre med idéen efter et besøg af seniorforsker ved Museum Sønderjylland Kulturhistorie Tønder Inger Lauridsen, der udtrykte stor begejstring for de smukke hånddar-

bejder og delte gavmildt ud af sin store viden. Hun inspirerede os til at se nærmere på datidens kunstnere og deres forbindelse til fremstilling af broderimønstre.

Thorvald Bindsbøll (1846-1908) var arkitekt og formgiver født i København. Faderen var på det tidspunkt ved at opføre Thorvaldsens Museum – måske var det derfor, han blev døbt Thorvald. Thorvald Bindsbøll begyndte at tegne mønstre til broderier fra sin tidligste ungdom til brug for familien – især til søsteren Johanne. Broderitegningerne deler sig i to grupper, den tidlige med klassisk pompejansk inspiration og den senere gruppe med udpræget Bindsbøllsk stil med karakteristisk ornamentik.

Bindsbøll delte gavmildt ud af tegninger til broderi til kvindelige medlemmer af omgangskredsen, men han var også leverandør af forlæg til den broderiforretning, som hans søster Johanne Binds-

Poden her er broderet med korssting i blå, beige og gyldne farver. Det ligner meget et af Thorvald Bindsbølls mønstre.

bøll og Kristiane Konstantin-Hansen oprettede i 1873. Denne forretning kaldet "Boden" gjorde op med den herskende broderistil og blev frem til 1903 et vigtigt arnested for tidens kunststrømninger. Kunstindustri-museet ejer en lille men velbevaret samling af broderier, som puder og pudestykker, gardiner og bogbind. Bindsbølls mønstre forhandles stadig i visse broderiforretninger.

Elise Konstantin-Hansen (1858-1946) var maler og keramikker og blev født ind i et levende kunstnermiljø som datter af guldaldermaleren C. C. Konstantin Hansen. Sammen med P. C. Skovgaards tre børn Joakim, Niels og Susette Skovgaard

Disse puder kan godt være Elise Konstantin-Hansens værk. Hun arbejdede meget med motiver fra naturen og især fugle havde hendes interesse. Motiverne var indrammet af geometriske borter.

såvel som Thorvald Bindsbøll skabte hun nogle fantastiske, skulpturelle keramiske værker. Leon Ehlers havde heldigvis øje for hendes virke og sørgede for at få mange af hendes værker til samlingen i Haderslev. Elise Konstantin-Hansens forældres engagement i de grundtvigianske kredse, deres venskaber med kunstnerkolleger som maleren P. C. Skovgaard og arkitekten M. G. Bindsbøll kom til at betyde meget for hendes opvækst.

Elises søster Kristiane og Thorvalds søster Johanne etablerede som nævnt "Den Konstantin-Hansen-Bindsbøllske Broderiforretning". Indledningsvis var det forældrene, der leverede broderiforlæggene, men med tiden blev det Thorvald og Elise, der blev hovedleverandørerne. Interessen for den dekorative kunst går som en rød tråd gennem hendes virke. Særlig arbejdet med tekstil blev genoptaget, da hun bosatte sig i Jylland. Eksempelvis udførte hun i Kolding forlæg til "Skovdugen", der fremstilles på damaskvæveriet Georg Jensen. I Kolding fik hun også kontakt til den broderiinteresserede bibliotekar Agnes Fink. De udgav i 1935 to hæfter med korsstingsmønstre efter forlæg af Elise Konstantin-Hansen. I forhold til kunsthåndværkeren Ernestine Nyrop, der loyalt gengav danske mønstre, fortolkede og komponerede Elise Konstantin-Hansen mønstre fra den antikke europæiske kultur. Hun havde faderens store dekorative sans, men en mere umiddelbar naturglæde og en lettere hånd.

Susette Holten født Skovgaard (1863-1937) var datter af guldaldermaleren, professor ved Kunstakademiet P. C. Skovgaard og hendes

brødre var kunstnerne Joakim og Niels Skovgaard. Susette blev i 1894 gift med Hans Nicolaj Holten, men hun beholdt "født Skovgaard" livet igennem for derved at fastholde sin identitet med sin kunstnerslægt. Susette Holten var en del af den første generation af kvindelige kunstnere, der kom på Kunstakademiet.

I 1895 var hun kunstnerisk leder af "Kvindernes Udstilling" i København og hun tegnede plakaten og bomærket til Kvindernes Bygning – en dekorativ mælkebøtte. Symbolikken var ikke til at tage fejl af; her spirer frem alt, hvad disse nærmest usynlige kvinder i fællesskab har fået løftet - de, der som mælkebøtter ikke har været regnet for meget, men alligevel har været så livskraftige!

Typisk for tiden står der ikke kunstnernavne på de bevarede færdigtrykte mønstre, men man ved fra en brevudveksling mellem Agnes Fink og Susette Holten, at hun har leveret forlæg til flere puder. Korrespondancen dokumenterer, hvordan hun og Agnes Fink i fællesskab tilrettede mønstre. Susette Holten var meget optaget af strukturer og mønstre, der kunne betyde noget for pudens udtryk, og af deres indramninger. Hendes virke omfattede udover forlæg til vævninger og broderi også grafiske opgaver som plakater, keramik, møbler samt maleri.

Agnes Fink (1877-1955) voksede op i et grundtvigiansk hjem. Faderen var amtsrådsmedlem Jep Fink – en tro støtte for grundlæggeren af Askov Højskole, mens moderen var aktiv omkring friskolen i Hejls. Agnes Fink boede i Kolding sammen med sine to ugifte søstre. Fra 1920 – 1936 var hun assistent ved Kol-

ding Centralbibliotek. Derefter står hun registreret som broderihandler.

Mønstre inspireret af mosaikgulve i museer og slotte.

Her er en broderet pude, hvor mønsteret ikke er blevet fulgt mht. rammeborten!

Af en avisomtale fremgår det, at forretningen var i hendes hjem. Efterkommere har fortalt, at Agnes Fink i sit broderiarbejde var ansporet af at finde et værdigt alternativ til datidens ellers usle, udenlandske mønstre. I et citat fra artiklen "Kunstnerens værker omsættes til broderi" står der:

Agnes Fink beskæftigede sig meget med Haandarbejde og indsaar at gode Mønstre var af overordentlig stor Betydning for at fremme interessen for Haandarbejde. Og efter stort Forarbejde og meget Studium udgav hun for nogle Aar siden et par Bøger med Korsstingsmønstre, taget efter gamle græske Vase-motiver. I deres Enkelhed og Renhed var de ideelle til Broderi og Frk. Fink havde stor Succes med dem.

Da først Agnes Finks interesse for mønstertegninger var vakt, henvendte hun sig til forskellige kunstnere og fik dem til at udfærdige tegninger, der egnede sig til overføring til broderi. Hun arbejdede bl.a. sammen med Elise Konstantin-Hansen og Susette Holten.

Ernestine Nyrop (1888-1975) var datter af arkitekt, professor Martin Nyrop. Hun voksede op i et kunst-

nerisk miljø, som var præget af den stærke nationalfølelse, der var fremherskende i store dele af det danske samfund efter tabet af Sønderjylland i 1864. I barndomshjemmet var der nære forbindelser til de grundtvigianske højskolekredse på Askov og Vallekilde. Ernestine Nyrop uddannedes først på Tegne- og Kunstindustriskolen for kvinder. Fra 1909 – 1915 var hun elev på Kunstakademiet, hvor hun tog afgangseksamen med Joakim Skovgaard som lærer. Ernestine Nyrops indsats i de tidlige år bar præg af, at hun var datter af Martin Nyrop. Således udførte hun sammen med andre kunstnere en række vægmalerier i freskotechnik til bygninger, som hendes far var arkitekt for. I forbindelse med Genforeningen med Sønderjylland i 1920 fulgte andre opgaver bl.a. i Emmerlev Kirke.

Interessen for tekstile arbejder havde Ernestine Nyrop gennem hele livet. I 1905 var faderen blevet medlem af bestyrelsen i Dansk Husflidsselskab, og to år senere var han medstifter af "Selskabet Hedebosyningsningens Fremme". Tidligt tegnede Ernestine Nyrop mønstre til de to selskaber og var med til at arrangere udstillinger.

Under sin elevtid på Kunstaka-

Lille pude i almestil syet med uld på bør.

demiet havde hun lært maleren og kunsthåndværkeren Margrethe Drejer at kende, og de to indledte et livslangt arbejde for at højne kvaliteten af broderier.

Her lå hun på linie med andre kunstnere og museumsfolk i samtiden og med selskabet "Haandarbejdets Fremme", der var blevet oprettet i 1928.

Clara Wæver (1855-1930) dansk broderihandler. Hun viste tidligt stort talent for broderi og blev ansat i en broderiforretning. I 1890 åbnede hun en forretning i København, hvor man udover at kunne købe broderimaterialer og mønstre også kunne få undervisning. Hun lagde fra begyndelsen stor vægt på kvalitet og den kunstneriske udformning af broderimønstrene. Da "Den Konstantin-Hansen-Bindesbøllske Broderiforretning" blev nedlagt i 1903 købte Clara Wæver modellerne, mønstrene og en del af tegningerne. Hun knyttede desuden tidens kunstnere til sin forretning.

I 1917 afhændede hun forretningen, som siden blev handlet flere gange.

Eva Rosenstand var et broderifirma, der blev grundlagt i 1958 af Jørgen Rosenstand. Forretningen blev kendt for korsstingsbroderier i klare farver, og der åbnede butikker i hele landet, ligesom der var tilknyttet postordresalg og eksport til udlandet.

I 1976 overtog Jørgen Rosenstand Clara Wæver, og de to firmaer blev videreført under navnet Eva Rosenstand/Clara Wæver.

Firmaet Permin blev grundlagt i 1854 i det indre København. Dengang udførte forretningen broderede initialer på sengelinned samt stolebetræk, kaminskærme og duge. Da privatøkonomien strammedes under 1. verdenskrig havde befolkningen ikke længere råd til sådan luksus. Ideen med broderimønstre opstod, og da det var før kopimaskinens tid, blev mønstrene lånt ud og skulle tilbageleveres efter endt brug. I 1953 blev det første farvelagte mønster trykt. Da trykningen foregik farve for farve, blev udgifterne voldsomt store.

I 2003 overtog Permin of Copenhagen Eva Rosenstand/Clara Wæver designs og sikrede dermed, at den-

ne gamle danske kulturarv forblev på danske hænder.

Haandarbejdets Fremme blev grundlagt i 1928 med det formål at støtte dansk håndarbejde og kunsthåndværk. Dette blev gjort gennem udstillinger, foredrag og kurser, gennem indkøbs- og salgsvirksomhed og ved udgivelse af bøger og årskalenderen "Årets Korssting". Det lykkedes gennem årene at opbygge en organisation med værksted og lokalafdelinger, egne forretninger samt håndarbejdsskoler og et seminarium. En hovedskikkelse i Haandarbejdets Fremme var Gertie Wandel, der var formand fra 1943-1978.

Haandarbejdets Fremme har nydt kongelig interesse og velvilje, idet dronning Alexandrine og dronning Ingrid har været protektorer gennem mange år og Dronning Margrethe har foruden flere broderidesigns også tegnet "Årets Korssting" i 1978, 1984 og 2004. Haandarbejdets Fremme har gennem årene udvist stor åbenhed overfor samtiden, og har engageret sig i samarbejde med en række af Danmarks bedste designere.

Medlemsbladet har fra udgivel-

Fodskamler.

Nålepuder.

sen i 1934 været Haandarbejdets Fremmes ansigt udadtil. I 1930 startede Haandarbejdets Fremme i samarbejde med farveren Ejnar Hansen produktionen af bomuldsbrodergarnet "Dansk Blomstergarn". De 102 forskellige farvenuancer er baseret på plantefarver med udgangspunkt i danske almuetekstiler fra år 1800.

Der har økonomisk været såvel op- som nedgangstider for Haandarbejdets Fremme. I 1995-96 skete en reorganisation med en adskillelse af forenings- og produktionsdelen samt lukning af egne forretninger. Det oprindelige navn blev ændret til "Foreningen til Haandarbejdets Fremme", der i sine vedtægter har følgende formål: "Haandarbejdets Fremme er en forening med det formål at fremme kunstnerisk præget håndarbejde, at udvikle nyt design og formidle viden om håndarbejdet og dets kulturhistoriske aspekt".

Højskolernes Håndarbejde begyndte sit virke i 1932, hvor et udvalg tog initiativ til at tage fat på vor gamle folkekunsts brudte traditioner. Der var kritik af, at højskoler, der skulle virke nationalt vækkende, ikke havde formået at fastholde og udvikle sansen for de gedigne teks-

tilarbejder fra forrige århundrede udført af hovedsageligt landbokvinde.

Elna Mygdal skrev i Skønvirke i 1916, at der var for megen kvantitet på bekostning af kvalitet i en udstilling med 3000 tekstilsager i Industriforeningens lokaler i København. Der var ivrig debat – hvor også unge kunstnere deltog positivt – der var sket skred i traditionerne, blandt andet på grund af tiltagende mængder af udenlandske mønstre i illustrerede blade. Anna Hald Terkelsen, Danebod Højskole og Margrethe (Pip) Christiansen, Askov senere Frederiksborg Højskole var foregangskvinder ved oprettelsen af Højskolernes Håndarbejdsudvalg, støttet af bl.a. Anders Vedel Krabbesholm og J. Th. Arnfred. Den sidstnævnte formidlede via sit formandskab i FDB et samarbejde med udvalget om salg af egnede materialer: stof, garn og tegninger.

I 1939 blev der valgt en bestyrelse for HH. I protokollen står følgende om opgaven:

- At sørge for fremskaffelse af bedre materialer.
 - Fremskaffelse af nye modeller.
 - At arrangere kurser for lærerinder.
 - At tjene som censurudvalg, så ingen nye modeller kommer frem uden udvalgets godkendelse.
- Margrethe Drejer blev rådgiver.

I 1949 flyttedes forhandlingen af HH's materialer til brugsen i Askov – og i 1965 flyttede HH ind i nybyg-

gede lokaler på Tyrebakken i Ker-teminde.

I årenes løb blev der udgivet mange ringbind med modeller beregnet til høj- og efterskoler, til aftenskoler og børneskoler.

Elever fra henholdsvis Engels-holms Højskole og Kerteminde Hus-flidshøjskole har nok været de største leverandører af modeller. Gud-run Andresen og Charlotte Rud har gjort et uvurderligt arbejde på deres skoler i HH-regi.

Vandrestillinger af modeller og konsulentvirksomhed var også omfattende i mange år. Af bogud-givelser kan nævnes "Højskolernes

Håndarbejdsbog", "Sy og Sømme", Sol-veig Bordings bog om sindbilleder og Hanne Vedels bog "Kvadrat".

Klara Sørensen har skrevet "Histori-en om Højskolernes Håndarbejde". I den findes navnene på alle de brave kvin-der, der gennem åre-

ne har lagt et stort arbejde i at højne håndarbejdets kvalitet. Med i bille-det hører sideløbende arbejdet med boligindretning og farvelære. I 1986 overgik HH til en fond, og det var afslutningen på det gamle Højsko-lernes Håndarbejde. Både Højsko-lernes Håndarbejde og bladet Hus-flid er lukkede pr. 2014.

Danmarks Folkelige Broderier

– blev oprettet i 1954 med det for-mål at registrere og analysere gam-le danske tekstiler i privat eje. For-eningen ophørte i 1989. I perioden 1955-1976 var der 101 små og sto-re udstillinger rundt omkring i Dan-

mark og Sydslesvig. Med udgangspunkt i udstillingerne blev der udgivet 13 lysbilledserier. I tilslutning til lysbilledserierne, blev der udgivet 128 forskellige mønsterark, der hver gengav et gammelt håndarbejde – teknik, mønster og historie. Disse ark blev udsendt til alle foreningens medlemmer. Mønstersalget blev dog fortsat indtil 1999, hvor ...

TENEN – Dansk Tekstilhistorisk Forening – overtog rettigheder og restlager således, at arven kan videreføres. TENEN fejrer 25 års jubilæum i 2015.

*Lene Freisig, Tove Rasmussen
og Karin Becker*

frivillige på Jacob Michelsens Gård

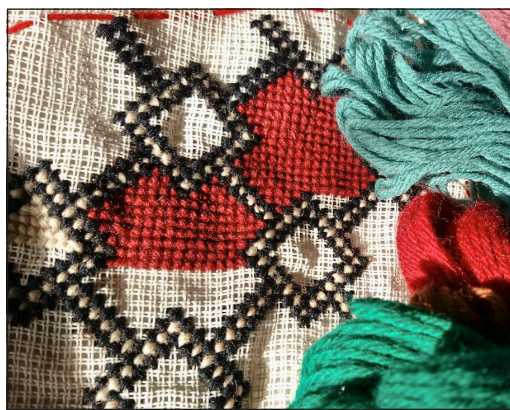
Kilder:

- *Thorvald Bindesbøll: En dansk pioner* – reklamefolder i anledning af Kunstindustrimuseets udstilling med samme titel i 1996.
- *Suzette Holten født Skovgaard - Den glemte søster*. 2013. Katalog, Skovgaard Museet i Viborg.

- *Korssting fra mosaikgulve i museer og slotte*. Laura Halkjær Kristensen og Inger Marie Jørgensen. 1968.
- *Korsstingsmotiver fra danske slotte og museer*. Laura Halkjær. 1976.
- Klara Sørensen: *Historien om Højskolernes Håndarbejde*.
- Dansk Kvindebiografisk Leksikon – www.kvinfo.dk
- www.Skovgaardmuseet.dk
- www.denstoredanske.dk
- www.permin.dk
- www.baandarbejdetsfremme.info
- tenen-dk.tk/tenen

Noter:

- Der er ikke enighed blandt kilderne om skrivemåden for Suzette Cathrine Holten født Skovgaard. I denne artikel er brugt s, medens der på side 14 i artiklen om Kvindernes Bygning bruges z. Der ses i øvrigt et billede af den plakat, som er nævnt i denne artikel på side 4.
- Puderne kan fortsat ses rundt om i stuerne i Jacob Michelsens Gård.
- I forbindelse med TENENs generalforsamling i 1999 var der arrangeret et besøg i gården, se TENEN 9. årgang nr. 4.

Et påbegyndt broderi i gårdens inventar.

*Invitation: **Generalforsamling lørdag den 21. marts 2015**
... i Kvindernes Bygning - Niels Hemmingsensgade 10, 1153 København K*

Program fra kl. 11:30

- Velkommen til en lille plancheudstilling om forklæder. Udstillingen er arrangeret af Annet Laursen Skjelsager og Margit Ambeck. Arbejdet med forklædebogen skrider fremad, så vi lige nu ser med fortrøstning på projektet.

De, der har mulighed, bedes medbringe egne forklæder til vis-og-fortæl. Forklædets alder er underordnet, og vi ser frem til mange spændende historier (også forklæder uden særlig historie er meget velkomne).

Der vil være mulighed for at spise egen medbragt mad og drikke.

kl. 13:00

- Foreningen TENENs generalforsamling.

Dagsorden for generalforsamlingen ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent.
2. Navneoprøb.
3. Formandens årsberetning. Den er trykt i dette nummer af TENEN.
4. Godkendelse af beretningen.
5. Indkomne forslag, der har betydning for budget.
6. Fremlæggelse af revideret regnskab samt budget.
7. Fastsættelse af kontingent.
8. Valg til bestyrelse for 2 år ad gangen, i lige år vælges 4 bestyrelsesmedlemmer og i ulige år vælges 3 bestyrelsesmedlemmer. På valg er: Annet Laursen Skjelsager, Bent Bille og Tina Ejlertsen.
9. Valg af revisor, revisorsuppleant samt 2 bestyrelsessuppleanter for 1 år. Øvrige indkomne forslag.
10. Eventuelt.

Forslag til behandling på generalforsamlingen skal være bestyrelsen i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen. Medlemmer har tale- og stemmeret ved generalforsamlingen. Referent er et medlem af TENENs bestyrelse. Referatet underskrives af dirigenten og bringes i førstkomende medlemsblad.

ca. kl. 14:00

- Foreningen TENEN er vært ved kaffe/the + brød.

ca. kl. 14:30

- Susanne Lervad fortæller om arbejdet med *textilnet.dk*, der er en online ordbog påbegyndt i 2004. Se TENEN – 24. årgang nr. 1.

ca. kl. 15:00

- I anledning af, at bogen om de danske Luksusforordninger snart udkommer, vil Hanne Frøsig Dalgaard fortælle om arbejdet med den.

Kl. ca. 16

- Vi tager afsked ...

Kort: Søg i map.krak.dk eller maps.google.com. Krak kort København Centrum 2 – Helligåndskirken er genbo til Kvindernes Bygning.

Tilmelding til generalforsamlingen: Af hensyn til bestilling af forplejning mv. bedes man tilmelde sig straks og senest den 12. marts til Annet Laursen Skjelsager, tlf. 44 95 05 55 – ePost silke-annet@silke-annet.dk

Pris: Medlemmer deltager uden betaling – ikke-medlemmer betaler 25 kr.

Formandens beretning for året 2014

I februar drog en gruppe til Greve Borgerhus for at høre ægteparret Rie Koustrup og Ole Zethner fortælle om deres rejser og studier i silke fra Asien til Europa og Afrika. Det var et resultat af vort samarbejde med Væveskolen i Greve, der ligesom vi selv gerne ser flere deltagere, når vi arrangerer noget særligt. Dette samarbejde er vi glade for og vil gerne udbygge.

Årets højdepunkt var generalforsamlingen i Roskilde, som vi indledte med en bestilt og meget givende omvisning i det verdslige Roskilde Kloster. Historien blev ridset op helt tilbage til 1699, og vi så mange interessante genstande, fremfor alt tekstiler, som vi kunne relatere til arbejdet med luksusforordninger.

En historisk kyndig beboer viste os rundt og lyttede også til vore mange kommentarer og informatio-

ner. Han oplyste, at alle kan søge om en bolig, men at ventelisten er så lang, at der lige nu er lukket for tilgang.

Efter frokost samledes vi på Hotel Prindsen til kaffe, kage og generalforsamling. Vi følte os ganske hensatte til Matador epoken og nød de fine omgivelser.

Generalforsamlingen forløb i god ro og orden, og den kommende bestyrelse blev valgt. Vi har meget at tale om, og flere medlemmer havde interessante ting at vise frem – det er altid velkomment. Bagefter holdt bestyrelsen et kort konstituerende møde.

I juni besøgte vi udstillingen Tusind og en Hat i Rundetaarn, arrangeret af Danske Modister og Hattemagere. Det var en meget varieret og sjovt arrangeret udstilling, og vi havde megen fornøjelse af at prøve

hatte og lade os forevige. Der var også meget at lære om det gamle håndværk.

Efter frokost gik vi til Davids Samling for at se udstillingen af de ud-søgte bloktrykte tekstiler fra Indusdalen i Thar-ørkenen, som kunsthåndværkeren Lisette Kampmann har indsamlet og beskrevet, så de tekniske detaljer også kan formidles. Der var en udmærket film om arbejdet, og alt i alt fik vi en spændende oplevelse.

Vort norske æresmedlem Aagot Noss fyldte 90 år i oktober, og kolleger og venner havde arrangeret et stort seminar for at hylde hende for det enestående arbejde med norsk dragttradition. Flere af vore medlemmer deltog og har berettet om de gode foredrag i bladet.

Foreningen TENEN opererer under folkeoplysningsloven og foreningsarbejdet udføres frivilligt og ulønnet. Økonomisk finansieres foreningens aktiviteter gennem medlemskontingent og deltagerbetaling. Der genereres ikke overskud med henblik på nogen udbetaling. Foreningen er ikke moms- eller skattepligtig. Til en planlagt større bogudgivelse agtes søgt fondsstøtte til trykkeudgifter mv., fordi foreningens beskedne formue ikke rækker dertil.

TENENs medlemsblad skrives og redigeres samt sættes, billedbehandles og korrekturlæses frivilligt og

ulønnet. Trykning sker på et anerkendt trykkeri på almindelige vilkår.

Bladet lægger naturligvis en arbejdsbyrde på dem, der er involveret i numrenes frembringelse og udsendelse. Der er naturligvis lettelse og fryd at spore, når et nyt bladnummer ser dagens lys.

I det forløbne år har det også drejet sig om at nå til vejs ende med publikationer, vi har arbejdet ihærdigt på igennem flere år. Hanne Frøsig's artikelserie om luksusforordninger bliver samlet til én publikation

Prøv en hat i Rundetaarn juni 2014.

med en del af illustrationerne skiftet til en farveudgave og suppleret med enkelte nye. Især det sidste har krævet et stort arbejde fra redaktørerne, og vi glæder os meget til at se resultatet. Og så forklædebogen bliver der arbejdet med til stadighed.

Der er således lagt op til et begivenhedsrigt 2015, hvor vi frem for alt skal fejre foreningens 25 års jubilæum ved generalforsamlingen i Kvindernes Hus til marts.

2015 er samtidig 100 året for kvinders valgret, hvilket også vil blive behørigt fejret. Kvinders vej ud af hjemmet med egne indtægter – eksempelvis med tilvirkning af tekstiler – vil nok blive beskrevet i den anledning.

Glæd jer!

TENENs formand og bestyrelse ønsker på gensyn til generalforsamling 2015.

KVINDERNES BYGNING

Mange gange er jeg gået forbi Kvindernes Bygning i Niels Hemmingsensgade 10 – har kastet et blik på det stilfulde 1930-er bus og tænkt på hvilken historie der ligger bag. Hvordan ser der mon ud indenfor? ... Nu er chancen der for at komme indenfor ...

Den første tanke om en kvindebygning dukkede op i 1895, som en direkte følge af den netop overståede "Kvindernes Udstilling", der havde haft som hovedmål at vise kvinders arbejdsområder indenfor litteratur, kunst, husholdning, industri mm. Udstillingen gav overskud og efter at Emma Gad, der sad i udstillingskomiteen, havde fortalt om sine tanker om "Et nyt og blivende centrum for den kvindelige virken", blev det

besluttet at overskuddet skulle tilfalde projekt Kvindernes Bygning.

Der blev nedsat en komite til at varetage opstarten af Kvindernes Bygning, der bl.a. skulle indeholde "Foredragssal, Udstillingslokale og et Gæstehjem for Kvinder fra Provinsen, Lægestue, Restaurant uden Drikkepenge, Bade- og Gymnastiklokaler".

Det kostede mange penge og der blev iværksat en "National Subskription", hvor man kunne tegne sig

Plakaten, der reklamerede for indsamlingen, er tegnet af Suzette Holten Skovgaard i 1896.

for 25 øre om måneden. Perioden løb fra 1896 til 1900. Suzette Holten Skovgaard tegnede en plakat, Illum solgte fingerbøl for 10 øre, og også andre ting blev iværksat for at skaffe penge.

På et tidspunkt begyndte der at opstå en diskussion om, hvorvidt foreningen skulle arbejde for politisk ligestilling for kvinder. Altså kvindesagsarbejde. Det delte vane-

Efter 4 års indsamling var beløbet 75000 kr. og ikke nær nok til at påbegynde et byggeri. Resultatet var mindre end forventet, og det blev bla. tilskrevet provinsens forestillinger om københavneri.

Der blev igen snakket og diskuteret. Det var tiden med stor indflytning til hovedstaden og der blev bygget alle steder. Grunde, materiale og lønninger var i høj kurs, og det blev besluttet at stille Kvindernes Bygning lidt i bero, mens der blev snakket videre.

De næste to årtier blev stort set brugt til at træde vande. Nye bestyrelser, nye tanker og nye uenigheder. Det har sikkert ikke været nemt. Mandssamfundet var dominerende, mange kvinder uøvede i at arbejde og økonomien dårlig. Man kan blive helt træt af at læse om alle de frem- og tilbageskridt, der var. Nogle af visionerne blev unødvendige hen ad vejen. Kommunen oprettede offentlige badeanstalter, og der kom også biblioteker med læsestuer.

Men så endelig. Der eksisterede et Kvindernes Køkken i Niels Hemmingsensgade.

Ejet og drevet af to søstre, der ejede flere nabohuse. Foreningen og ejerne kom overens om en pris – men det var lige før det ikke blev til noget, fordi der var voldsomme diskussioner omkring købet.

Husene blev købt for 500 000 kr. Egenkapitalen var på 94 931 kr. Husene blev revet ned og arkitekt Ragna Grubb tegnede det nye hus og Kvindernes Bygning blev indviet i 1936.

Der blev rettet henvendelse til Ny Carlsbergfondet om hjælp til udsmykning, og fondet tilbød et billedtæppe "Dronningen af Saba" tegnet af maleren Ebba Carstensen og udført af kunstneren Astrid Holm.

De sidste store diskussioner drejede sig om mænds adgang til stillinger i huset. Det blev til fortrinsvis kvinder.

Bygningen indeholdt Hotel Cecil, Restaurant Karnappen, mødesal, kontorer til kvindeforeninger og 4 butikker.

Tiderne skiftede. I midten af 1960-erne blev hotellet nedlagt.

Der er nu udlejet lokaler til nogle private firmaer og Jazzhouse Copenhagen i stueetagen.

I resten af Kvindernes Bygning bliver der udlejet billigt til kvindeforeninger (Haandarbejdets Fremme og foreningen Folkevirke har lokaler), ligesom kvindelige speciale-studerende kan låne et lokale.

Resten må vi se og spørge om, når vi kommer derind.

Anni Bloch

Illustrationer fra internet

KVINDERNES BYGNING

Formand 1996-2001

Der var ingen, der havde spurgt, om jeg ville være formand. Jeg foreslog mig selv på posten, fordi jeg syntes, at jeg havde noget at byde ind med. Desuden havde jeg siddet i bestyrelsen siden foreningens etablering. På det tidspunkt havde TENEN eksisteret i seks år og arbejdsområdet var defineret.

Når jeg ser tilbage på den tid, husker jeg den som en meget frodig periode. Bestyrelsen havde en alsidig sammensætning og aldersspredningen var stor. Eksempelvis var Astrid Dueholm næsten 40 år ældre end mig. At få en tekstil dialog i gang på tværs af generationerne, var noget som lå mig meget på sinde. Jeg var desuden af den opfattelse, at hvis det rent formelle omkring foreningens møder og aktiviteter var fastlagt i en forretningsorden, ville det frigive tid til kreativ udveksling af ideer og informationer. På den måde blev jeg kendt som en håndfast mødeleder, der gang på gang måtte minde om, hvilket punkt på dagsordenen vi behandlede... og jeg måtte minde om, at vi var flere, der skulle nå et tog til Fyn/Jylland der sågar havde pladsbillet!

Det var nogle år, hvor foreningen havde virkelig mange bolde i luften. Fik nogen en ide blev der straks opfordret til at gå videre med den. På den måde kom bestyrelsesmedlemmerne også til at arbejde med de emner, som de fandt sjovest eller var bedst til. Nogen kunne finde skribenter, andre kendte tekstilsamlere, som gerne ville vise skattene for TENENS medlemmer. Andre havde evne til at få museers ofte hermetisk tillukkede magasiner til at åbne sig

eller kunne finde foredragsholdere med specialistviden. Andre kunne arrangere rejser. Jeg opfattede foreningen som et sandt overflødhedshorn, hvor jeg fik nogle ganske anderledes impulser end i de kunsthåndværkerkredse, som jeg tidligere havde færdedes i. Kun kassererjobbet havde lidt karakter af en byrde og var ikke så attraktivt.

Det var også i min formandsperiode, at Vibeke og Frits Lilbæk gik ind i bladredaktionen. Det betød, at vi nu kunne fremstille bladet i en form, som vi længe havde drømt om.

Min hovedinteresse var bladet samt de tekstilregistreringer, som foreningen igangsatte. TENENS første registreringsprojekt omhandlede selskabstasker. Det var et snævert emne, som strakte sig over et par år og havde til formål at give os nogle erfaringer med registrering samt finde en hensigtsmæssig form for arbejdet. I 1993 afholdtes den første forklædere registrering, og mange flere fulgte i årene efter. Projektet blev langt mere omfattende end vi havde troet, og det kom til at lægge beslag på manges arbejdsindsats.

Da jeg havde været formand i 4 år og medlem af bestyrelsen i 10 år, opdagede jeg, at jeg havde et problem. Jeg brugte ALT for meget tid på frivilligt, ulønnet arbejde. Og det gik ud over det arbejde, som jeg skulle have løn for. Jeg brugte så meget tid, fordi jeg syntes, det var sjovt. Fordi jeg brændte for det, og fordi jeg lærte en masse. Problemet kunne kun løses på en måde: ved at forlade ikke bare formandsposten, men også bestyrelsen. Tiden

var kommet til at være menigt medlem og deltage i arbejdet på sidenlinjen. Og ikke mindst: afslutte forklædeprojektet. I 2006 indgik jeg en aftale med bestyrelsen om at skrive den bog, som skulle være afslutning på registreringsarbejdet. I vinteren 2007 havde jeg en kladde klar. Samtidig kunne jeg se, at der var flere "huller" i materialet. Disse måtte nødvendigvis udfyldes, hvis en bogudgivelse skulle give mening. Hovedbidragyderne til bogen er Hanne

Frøsig Dalgaard, Lisbeth Roum-Møller og undertegnede. På listen over bidragydere til forklædeprojektet figurerer 130 personer og uden disse bidrag, ville bogen ikke være mulig. I sommeren 2007 blev jeg syg, og det viste sig senere, at jeg stod med to kroniske og invaliderende sygdomme, som har reduceret min arbejdsevne til et minimum. Det har fået den konsekvens, at bogens færdiggørelse er blevet forsinket betragteligt. I efteråret 2014 har Vibeke

og Frits Lilbæk skannet og billedbehandlet den store samling af autentiske billeder, som skal indgå i bogen. Jeg kan kun sige, at det er fantastisk at sidde ved computeren og klikke ind på foto efter foto – ligeledes indsamlet gennem en lang årrække af TEN-ENS medlemmer og mange andre, som har haft berøring med foreningen. Tak for det!

*Susanne og Vibeke
i Rundetårn
Kulturnat 2014.*

Der er ingen der har spurgt, hvordan jeg ser på foreningens fremtid. Alligevel vil jeg i anledning af sølvbrylluppet godt svare på dette spørgsmål. TENENs udfordring består i at rekruttere yngre medlemmer, så foreningen ikke får samme skæbne som Danmarks Folkelige Broderier. Når jeg ser hvordan internettet og facebook flyder over med personer, der er engageret i vikingetidstekstiler, historiske dragter og diverse debatfora om håndarbejde på alle mulige niveauer, spørger jeg mig selv, hvorfor disse personer ikke er medlemmer af TENEN? Gennem et medlemskab af TENEN vil de i langt højere grad blive ledt hen til kvalificerede svar på de spørgsmål, de måtte have.

I en tid med øget digitalisering må bladet fremhæves som en perle, der skal værnes om. Digitaliseringen har betydet, at nogle af blad fremstillingens processer er blevet forenklet, men omvendt har rigide portoregler medført, at bladets distribution er blevet vanskeligere. Jeg ønsker mig ofte tilbage til de dage,

hvor man modtog et blad med et højere sideantal!

Et tidsskrift har til formål at være en stemme i tiden, men de 100 numre, som foreningen har stået bag, er samtidig en guldgrube af informationer, man til stadighed kan dykke ned i.

Hver generation fortolker og opfatter historien på sin måde. Historikeren Søren Mørch har skrevet: "Formålet med historisk videnskab er at skaffe orden på opfattelsen af fortiden – ikke på fortiden." (Søren Mørch: 25 statsministre. 2004) Han tilføjer, at fortidens mennesker har efterladt sig spor, som vi kan erkende, hvis vi ønsker det, men det er nutidens mennesker, der sætter det efterladte sammen til mønstre, der giver mening for os. Dette udsagn har også gyldighed, når man vil studere historiske tekstiler. Derfor er der også i fremtiden brug for TENEN – Dansk Tekstilhistorisk Forening. Tillykke med de første 25 år!

Susanne Nielsen

Notitser:

- Københavns Kommune har besluttet at sammenlægge Københavns Museum, Thorvaldsens Museum, Nikolaj Kunsthall og Københavns Stadsarkiv. 57-årige, mag. art. Lene Floris kommer til at stå i spidsen som museumsdirektør.
- Susanne Lervads artikel "Terminologi og Væv" i TENEN 25/2 har tidligere været bragt i tidsskriftet Rapporten udgivet af Dansk Tekstillaug.

Red.

På Øbjerggård i Køng byggede stor-købmanden Niels Ryberg omkring 1780 et linnedvæveri, Køng Fabrik, der vævede servietter og duge i drejl og damask med mønstre hjemtaget fra England og Skotland. Fabrikken leverede bla. til Hoffet.

Køng fabrik blev udkonkurreret af maskinvæverierne og lukkede i 1906. Tre gamle vævere fortsatte dog køng-traditionerne og leverede de sidste duge og servietter til Christiansborg Slot i 1923.

Støtteforeningen for Køng Museum har op til jul i 2014 udgivet et lille hæfte baseret på efterladte mønstre i fire svendes mønsterbøger, der har været brugt på fabrikken.

Anna Marie Høyer står for idé og broderi medens Louise Kristensen har lay-outet fine detaljer som læserne frit kan bruge efter egen lyst.

Hæftet måler 14x14 cm og koster 50 kr. i museet. www.koengmuseum.dk

vofl

Mønsterbog
Uindbundet mønsterbog fra Køng Fabrik.

Væverlærlingene i Køng blev om søndagen undervist i tegning af mønstre til drejl og damask. Der er bevaret fire mønsterbøger udført af lærlinge. Som svende supplerede de derefter bøgerne med nye mønstre efter behov.

Bog anmeldelse:

Inge Christiansen: *Konfirmation og konfirmationstøj*. Køge Museum 2013. 162 sider, illustreret. ISBN 978-87-90299-31-6. Pris 180 kr.

Bogen er udgivet i forbindelse med en udstilling om konfirmation, der blev vist på Køge Museum i foråret 2013. Såvel udstilling som bog er led i en række, der belyser livets store overgange. Tidligere er dåben beskrevet i Dåbstøj og dåbstraditioner på Køgeegnen (2008) - bryllupstøj og ligklæder vil senere blive behandlet.

Konfirmationsbeklædning er som regel kun nævnt perifert i dragtlitteraturen, så det er med spænding, man åbner bogen. Den bygger for en stor del på en spørgeskemaundersøgelse, der i øvrigt medførte, at museet fik forøget samlingen af konfirmationstøj.

En tredjedel af bogen omhandler konfirmationens historie, de sidste to tredjedele beskriver tøjet, herunder andendags tøj, som oprindeligt var den dragt man havde på, når man første gang skulle til alters.

Konfirmationen blev indført i Danmark i 1736, og den var et resultat af pietismen, som også indførte en helligdagsforordning med påbud om kirkegang på helligdage og forbud mod arbejde og selskabelighed på samme. Konfirmationen stillede krav om læsefærdigheder og kom på den måde til at bane vejen for undervisning af børn og unge. Men konfirmationen blev ikke markeret og festligholdt på samme måde som dåb og bryllup. Anna Pedersen (folkemindesamler fra Strøby på Stevns) skriver, at man i årene før 1. verdenskrig var begyndt at gøre me-

re stads ud af konfirmationen, som ikke før var fejret. I bogen fremføres, at bondesamfundet lagde vægt på fællesskabet i stedet for at henlede opmærksomheden på den enkelte. Men der er måske også en anden forklaring, som læseren dog selv må udlede af teksten. Pietismen var en religiøs vækkelse, der i nogen grad kan sammenlignes med en senere tids vækkelse, nemlig Indre Mission. Set i det lys giver et brag af en fest ikke mening. Endelig kan man

Thora Valborg Ellen Hansen fra Kirke Skensved blev konfirmeret i 1907 iført sort konfirmationskjole.

fremhæve, at konfirmationen var et diktat ovenfra, samt at det tager tid at skabe en tradition. Hvordan denne tradition blev skabt, giver bogen mange eksempler på, inden blikket rettes mod tøjet.

Hovedtendensen er, at konfirmationstøjet følger tidens mode, men

at tøjet også skulle kunne bruges bagefter. Det gælder såvel drenges som pigers tøj. Den sorte konfirmationskjole får samme skæbne som den sorte brudekjole, begge forsvinder omkring 1. verdenskrig og erstattes af hvide kjoler. Op gennem 1900-tallet er det almindeligt at farve disse efter festen, først omkring 1970 er tendensen med en kjole, der kun skal bruges én gang, slået igennem.

Konfirmationsdragt brugt af Gunbild Helene Larsdatter fra Jyllinge i 1834.

Den kulørte dragt består af skørt af uld og bør, et liv af bomuldssatin med skinkeærmer, forklæde, hue med korsklæde og et silketørklæde. Tilhører Roskilde Museum

Bogen har en lille underliggende fortælling, som måske/måske ikke er erkendt af forfatteren, derfor skal den meddeles her. Jeg har ikke besvaret spørgeskemaet, men har på uformel vis fortalt Inge Christensen lidt om min konfirmation. IC skriver: "I begyndelsen af 1970-erne, som var perioden for antimode, kunne man for eksempel se lange hvide konfirmationskjoler med blå træsko til. Dog var det normalt ikke i konfirmationstøjet, at antimoden manifesterede sig." Konfirmanden var fra Tommestrup og skred op ad kirkegulvet i Store Heddinge med disse blå træsko i 1973 – til stor forargelse for mange. Knap 100 år tidligere, nemlig i 1876, var en anden konfirmand fra Tommestrup, Karen, klædt helt i blå, da hun gik op ad kirkegulvet i Store Heddinge. I en tournurekjole så blå som kornblomster og syet i hjemmevævet hvergarn. Denne kjole tilhører i dag Østsjællands Museum – mine blå træsko er for længst kasseret!

Målet har været at behandle emnet med Køge som centrum, men bidrag og omtalte genstande og dragter kommer også fra Stevns, Faxe, Haslev, Roskilde, Ølstykke med flere, så der er tale om Østsjælland i meget bred forstand.

Billedmaterialet, der spænder fra malerier af H.A. Brendekilde til amatørens uskarpe foto, er helt unikt og må derfor fremhæves.

Bogens målgruppe er naturligvis TENEN-læsere, men den vil også være en fin gave til dagens konfirmand, som kan spejle sig i de mange konfirmationsbilleder gennem tiden.

Susanne Nielsen

Postkort fra *Domus Felix*

Jeg har vævet disse tørklæder i shibori-teknik. Trenden er silke 60/2 og med uldcrepe som islæt. For hver halvanden til to centimeter blev der vævet en træktråd ind i en afvigende farve. Tørklædet er vævet i en bredde på omkring 60 cm og da det var færdigvævet blev træktrådene trukket sammen så det fyldte ca. 6 cm. Dernæst blev tørklædet vasket i varmt vand ca. 60 grader og hængt til tørre. Da det var tørt blev alle træktrådene fjernet og man kunne se, at det var fint plisseret. Frynserne blev lavet inden vask.

Jeg har lavet en del tørklæder på denne måde. Det er en teknik fra Japan, hvor den er højt udviklet.

Jeg har vævet i 35 år og er uddannet i Væverlauget – Dansk Tekstillaug, er medlem af Midtsjællands Vævekreds hvor jeg sidder i bestyrelsen. Jeg væver alt fra gulvtæpper til

grydelapper, og finder stor tilfredsstillelse ved at arbejde med farver og garn. Jeg er også med i Køge Kunsthåndværk, hvor vi udstiller i Lyngby Nordre Mølle hvert andet år. På disse udstillinger får jeg mulighed for at vise, hvad jeg har fremstillet i årets løb.

Venlig hilsen fra
Lis Teglbjærg

Telefonliste for TENENs bestyrelse mv.

<i>navn</i>	<i>adresse</i>	<i>telefon / ePost</i>	<i>buv</i>
Annet Laursen Skjelsager	Dorthesvej 2 3520 Farum	44 95 05 55 <i>silke-annet@silke-annet.dk</i>	formand + redaktion
Lone de Hemmer Egeberg	Teglgården 66 st.th. 3460 Birkerød	45 81 05 05 <i>debemmeregeberg@gmail.com</i>	næstformand + kalender
Bent Bille	Søndergade 66 5620 Glamsbjerg	64 72 15 65 <i>bille.glamsbjerg@gmail.com</i>	kasserer
Lis Slottved	Hjarupvej 10 6200 Aabenraa	74 63 03 50 <i>slottved@privat.dk</i>	sekretær + korrektur
Vibeke Lilbæk	Kollerødvej 39 3450 Allerød	26 60 28 40 <i>vofl3450@gmail.com</i>	redaktion
Maj Ringgaard	Helmsvej 37 2880 Bagsværd	21 40 43 76 <i>Maj.Ringgaard@natmus.dk</i>	bestyrelse
Tina Ejlersen	Rudmevej 122A 5750 Ringe	41 43 67 87 <i>tejlertsen@gmail.com</i>	bestyrelse
Hanne Frøsig Dalgaard	Bredebovej 33, 6.tv. 2800 Lyngby	45 87 55 05 <i>hanne.dalgaard37@gmail.com</i>	korrektur
Anni Bloch	Thingvalla Allé 5 2300 København S	32 59 59 77 <i>annibloch@gmail.com</i>	suppleant
Susanne Lervad	Lindevej 14 1877 Frederiksberg C	22 11 08 26 <i>sl@termplus.dk</i>	suppleant
Margit Ambeck	Lyshøjgårdsvej 87, 1.th. 2500 Valby	36 30 61 50 <i>m.ambeck@gmail.com</i>	revisor
Hanne Schneller	N. Frihavsgade 49, 2.tv. 2100 København Ø	35 38 35 45 <i>hanne.schneller@hotmail.com</i>	revisor- suppleant
Susanne Nielsen	Grusgravvej 10 4660 Store Heddinge	56 50 11 26	forklæder
Frits Lilbæk	Kollerødvej 39 3450 Allerød	23 92 42 85 <i>vofl3450@icloud.com</i>	redaktion + webmaster

Dette blad er tredje nummer i 25. årgang.

Vis interesse: Mød op til generalforsamlingen.

Find TENEN på internettet - [http://www.tenen-dk.tk/tenen/tjek dette bladnummers side med henvisninger og et galleri med ekstra billeder](http://www.tenen-dk.tk/tenen/tjek_dette_bladnummers_side_med_henvisninger_og_et_galleri_med_ekstra_billeder)

TENENs kalender er på det løse ark med adressen.

Spindeskolen i Køng er færdigrestaureret og fra sidst i 2013 varetages dens drift af Køng Borgerforening.

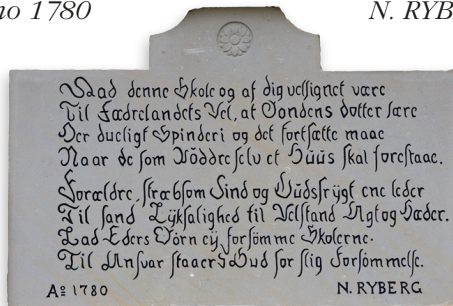
På tavlen, som er flyttet hen over den nye indgangsdør læses:

*Lad denne Skole og af dig velsignet være
Til Fædrelandets Vel, at Bondens datter lære
Her dueligt Spinderi og det fortsætte maae
Naar de som Møddre selv et Huus skal forestaae.*

*Forældre, stræbsom Sind og Gudsfrøgt ene leder
Til sand Lyksalighed til Velstand Agt og Hæder.
Lad Eders Børn ey forsømme Skolerne.
Til Ansvar staaer I Gud for slig Forsømmelse.*

Anno 1780

N. RYBERG

A 1780

N. RYBERG